

ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 65 // август 2023.

ISSN 2560-5135

■ Служба за транспорт пепела и шљаке ТЕ „Костолац Б“

Од „крацера“ до пепелишта нигде хлада нема

Све информације на једном месту

ЕПС
ИНФО

Скенирај QR код

GET IT ON
Google Play

Available on the
AppGallery

<https://energija>

ЕПС
Почета Вести ЕПС Енергија

Још један дневни рекорд у Зворнику

ЕПС не зависи од увоза електричне енергије

Потребна транзиција по мери Србије и ЕПС-а

Зелени бум ЕПС-а до 2038. године

Нови зелени метавали стратегија су одређене „Електропривреде Србије“ и то потврђује Зелени пут ЕПС-а, документ који обједињује најважније инвестиционе пројекте у области обновљивих извора. Безна енергија из угла је стабилност и одвајања нашег електроенергетског сектора, али на прену декарбонизације.

ЕНЕРГИЈА ЕПС

КОСТОЛАЦ

ТЕНТ

КОЛУБАРА

Март 2022

Садржај

из епс групе

04 Обновљен стручни часопис „Електропривреда“
Спој струке, праксе и науке

актуелно

10 Из Службе за ИМС
Континуираним проверама до стабилног система

11 Производња електричне енергије
Произведено 3,4 милиона MWh

12 Из система за пријем и транспорт пепела и шљаке
ТЕ „Костолац Б“
Од „крацера“ до пепелишта нигде хлада нема

локални мозаик

14 Рудари Копа „Дрмно“ открили још један брод
Галија изронила из етаже

15 Обележена слава Костолаца, Свети Прокопије
Заштитник свих грађана

16 Са ликовне колоније „Костолац 2023“
Сусрети сликара на Топољару

17 Меморијални турнир у малом фудбалу „Миомир
Цвијић Рус“
„Русови соколови“ однели победу

18 Села у околини Пожареваца
Пољана

В. д. генералног директора ЕПС АД обишао Поље „Е“

Приоритет - улагање у модернизацију опреме

06

Обележен Дан рудара

Рудари важна карика за успешан и модеран ЕПС

09

Ремонтни рапорт

Настављено годишње одржавање јаловинских система

импресум

ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОСТОЛАЦ

ИЗДАВАЧ: ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ АД

ISSN 2560-5135

ИЗЛАЗИ ЈЕДНОМ МЕСЕЧНО

В.Д. ГЕНЕРАЛНОГ ДИРЕКТОРА: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић, ШЕФ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ – КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Новица Антић, РЕДАКЦИЈА: Саша Срећковић, Предраг Животић, Ивана Миловановић и Вишња Огњановић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Николе Тесле 5 - 7, 12208 Костолац, ТЕЛЕФОН: 012/241-904, e-mail: redakcija@te-ko.rs, WEB SITE: www.eps.rs, ЛИКОВНА И ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: Иван Видуљевић, НАСЛОВНА СТРАНА: Новица Антић, ЛОГОТИП: Милош Павловић.

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра 2010. од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јула 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

На релацији рудници – електране пуне 54 године

На око 100 километара једне од најфреквентнијих индустријских пруга у Европи, обавља се редован, поуздан и безбедан превоз угља од РБ „Колубара“ до ТЕНТ-а

Железнички транспорт ТЕНТ 30. августа обележава 54 године рада. На тај дан, 1969. године, први воз натоварен лигнитом са површинских копова РБ „Колубара“ стигао је до ондашње ТЕ „Обреновац“, где је дочекан са великим одушевљењем. Обреновачки електропривредни див тек је почињао да расте, а упоредо с њим почело је формирање и развој индустријске железнице. У наредних пола века, овај моћан, модеран и ефикасан систем израстао је до колосалних размера, обишао Земљину куглу готово шест пута и превезао више од милијарду тона угља, као и на хиљаде тона другог терета. Постао је снажна и нераскидива спона између рудника и електрана, какву данас у ЕПС-у има само огранак ТЕНТ. Редован, поуздан и безбедан саобраћај, на више од 100 километара брижљиво одржаване индустријске пруге, са укупно шест уређених станица, био је и остао главни циљ ЖТ ТЕНТ. Томе су запослени у Служби вуче, Служби одржавања и Саобраћајној служби одувек били посвећени.

– Од Железничког транспорта ТЕНТ очекује се максимална флексибилност и кооперативност, како са рударима „Колубаре“, тако и са термашима ТЕНТ-а. То практично значи да су све активности овог система превасходно прилагођене раду рудника и електрана – каже Ненад Стевић, директор ЖТ ТЕНТ.

Стручњаци за железницу

У Железничком транспорту ТЕНТ посебну пажњу посвећују стручним кадровима. Све три службе ЖТ-а (Служба вуче, Саобраћајна служба и Служба одржавања) броје укупно готово 600 запослених различитих специјалности. Они су задужени да једна од најоптерећенијих и најфреквентнијих индустријских железница у Европи ради беспрекорно

Стевић је истакао да је ЖТ ТЕНТ остварио значајна постигнућа у реконструкцији и модернизацији постројења, самосталног ремонтовања појединих вучних и возила, сталног побољшавања услова за рад, подмлађивања кадровске структуре.

– Реконструкција и модернизација Центра за даљинско управљање саобраћајем на локацији ТЕНТ А у Обреновцу, која улази у завршницу, имаће за резултат знатно боље услове за рад и боравак запослених, посебно отправника возова и ТК диспечера – наводи Стевић.

Он напомиње да је у овај пројекат уложено 200 милиона динара. После скоро четири деценије непрекидног рада без већих захвата и улагања, ЦДУ ће да заодене ново рухо.

Кад је реч о самосталном ремонтовању локомотива, Стевић наглашава да је тренутно у току ремонт локомотиве под серијским бројем 443-09, након што су крајем прошле и почетком ове године у Делу за возила ЖТ ТЕНТ мајстори из Службе одржавања успешно ремонтовали локомотиве 443-03 и 443-08. Процењује да ће, уколико се овај подухват настави према плану, по истом шаблону ускоро моћи да се третира још једно вучно возило (443-04), од укупно 10 из исте серије. Стевић објашњава да је нестабилно

тржиште много утицало на то да се ЖТ ТЕНТ окрене сопственим потенцијалима. Запослени су били изузетно мотивисани да уложе своје знање, искуство и време и да ремонте ових возила заврше квалитетно и у роковима које су сами одредили. Са сваким наредним возилом препреке су биле све мање, а рокови све краћи, што им је давало ветар у леђа за наредне, сличне подухвате. Тако су радници ЖТ ТЕНТ, уз превентивне прегледе и поправке вагона и локомотива које годинама обављају у сопственој режији, попису редовних активности одскора додали и ремонтне.

ЖТ ТЕНТ је укључен у изградњу постројења за одсумпоравање димних гасова на локацијама ТЕНТ А у Обреновцу и ТЕНТ Б у Ушћу. Свесни значаја који овај еколошки пројекат има за огранак ТЕНТ и ЕПС, железничари се труде да упркос повременом преплитању радова, своје учешће у реализацији овог пројекта усагласе са пословима и плановима осталих актера. Сходно томе, Стевић најављује почетак изградње колосека за ОДГ у ТЕНТ А. Посао је уговорен са новосадском фирмом ЗГОП, која је и раније била ангажован на машинској регулацији пруге и другим пословима.

Љ. Јовичић

Приоритет - улагања у модернизацију опреме

У плану инвестиција „Електропривреде Србије“ приоритет су улагања у модернизацију опреме и унапређење заштите животне средине како би било обезбеђено сигурно снабдевање становништва и привреде електричном енергијом – рекао је Душан Живковић, в. д. генералног директора ЕПС АД, током обиласка површинског копа Поље „Е“ у Рударском басену „Колубара“.

Главна тема посете РБ „Колубара“ била је актуелна ситуација на коповима, а разговарало се о плановима и решењима за одржавање стабилне и сигурне производње угља. Наглашен је значај квалитетно и на време завршених ремонтних послова на производним системима, како би рударска опрема била потпуно спремна за рад у зимском периоду, када је потреба за угљем највећа.

Живковић је на Пољу „Е“ посетио посаду багера „глодара 7“, који ради на откопавању угља на угљеном систему овог копа. Заједнички са Миланом Петровићем, извршним директором за техничке послове производње угља ЕПС АД и Слободаном Вучетићем, директором за производњу угља РБ „Колубара“, истакнута је

потреба за развојем копа Поље „Е“, који је један од најдубљих и веома захтеван за експлоатацију. Било је речи и о томе да овај угљенокоп захтева и додатно појачане системе одводњавања и предодводњавања, насапање путева, а и да се са посебном пажњом води рачуна о ископавању угља у делу копа у близини измештеног корита реке Пештан и локалног пута поред копа. Како

дисконтинуално ископавање угља у доброј мери доприноси дневним потреба ТЕНТ, неопходно је обезбедити услове за несметан рад и ових система у наредном периоду. Важан задатак је и ископавање откривке на Пољу „Е“ како би се постигле планске вредности у што краћем периоду.

Р. Е.

■ Обновљен стручни часопис „Електропривреда“

Спој струке, праксе и науке

Први број стручног часописа „Електропривреда – Electric Power Industry Journal“ јавно је доступан и његов садржај може да се види и преузме на линку <https://epijournal.eps.rs>. По одобрењу Народне библиотеке Србије, платформа за публикавање часописа симболично је откључана на празник Светог Илије, електричарске славе. Народна библиотека Србије је 1. августа 2023. часопису доделила ISSN број, чиме је и практично регистрован.

Часопис има научно-стручни карактер, отвореног је приступа (Open Access) и публикавање чланака у њему је без међусобних финансијских обавеза аутора и издавача. Извршни издавач је ЕПС АД, уз суиздаваштво Електротехничког института „Никола Тесла“.

Овај број часописа представља специјално издање, са пет проширених, унапређених и накнадно рецензираних радова награђених на прошлогодишњем, 13. Саветовању Националног комитета CIRED Србије. Ови радови

су посвећени актуелним темама – оптималном лоцирању и конфигурирању соларних и система за складиштење енергије, агрегатору као новом учеснику на тржишту, агрегацији виртуелних електрана, утицају магнетске

индукције на становништво и анализи квалитета испоручене електричне енергије. У првом броју је објављена и уређивачка политика, тематске области и дато је детаљно упутство за припрему рукописа који ће се кандидовати за објављивање. Уводна реч уредништва садржи и позиве за писање и доставу чланака, регистровање заинтересованих експерата за рецензирање рукописа, али и позив читаоцима за активно учешће, слањем писаних дискусија и коментара на чланке. Старо, штампано издање, које је излазило до 2011. године, Народна библиотека третираће као претходни наслов и затвориће његов запис у свом Каталогу за штампана издања, а наслови часописа биће повезани одговарајућим пољима. На тај начин, са једне стране, биће успостављена веза старог и новог издања, а са друге – формално затворена једна, вишедеценијска етапа у историји издавања часописа „Електропривреда“ и отворено њено ново поглавље, примерено савременом тренутку.

Р. Е.

Рудари важна карика за успешан и модеран ЕПС

Наставља се улагање у модернизацију рударске опреме и унапређење заштите животне средине

Поводом Дана рудара, 6. августа, на Спомен обележју рудару у Старом Костоцу положени су венци у част многобројних генерација које су радиле у некадашњим подземним и садашњим површинским коповима лигнита. Венце су положили Душан Живковић, в. д. генералног директора ЕПС АД, Ненад Предић, директор ПК „Дрмно“ и представници синдиката косточлачког огранка Данијел Радосављевић, Жељко Војиновић и Душан Бакић. У име локалне самоуправе венце су положили Саша Павловић, градоначелник Пожаревца, Серџо Крстаноски, председник Градске општине Костолац и Милена Церовшек, председница Скупштине ГО

Костолац. Скупу је присуствовао и Иван Јанковић, помоћник министра за рударство и енергетику са сарадницима.

Душан Живковић, в. д. генералног директора ЕПС АД, честитао је рударима празник и рекао да је у Костоцу поникло рударство у Србији.

– Ископани кубаци јаловине и милиони тона угља у „Колубари“ и „Костоцу“ и непрекидни рад по свим временским условима сведоче о труду, знању и преданом залагању рудара. Много тога сте постигли, а уверен сам да ће ваша

Почеци

Почетак експлоатације угља у Костоцу сеже до 1870. године када су индустријалци Фрањо Вшечка и Ђорђе Вајферт добили право за отварање рудника угља. Од тада до данас, једини прекид копања угља у Костоцу био је 1914. године када је сва мушка популација мобилисана због почетка Првог светског рата.

стручност и рад допринети да Акционарско друштво „Електропривреда Србије“ буде модерна и успешна компанија. То је посебно важно у наредном периоду, који доноси изазове и промене у енергетском сектору – рекао је Живковић. – Велики корак смо већ направили, ЕПС је сада постао акционарско друштво и многа врата за успешно пословање су нам се отворила. Приоритет су нам инвестиције и то не само у обновљиве изворе, што је тренд у Европи и у свету. Знамо шта је наша базна енергија и настављамо улагање у модернизацију рударске опреме и унапређење заштите животне средине. Само стратешким развојем „Електропривреда Србије“ може да обезбеди сигурно снабдевање становништва и привреде електричном енергијом у наредном периоду. Влада Србије и Министарство рударства и енергетике пружају нам снажну подршку на путу професионализације и модернизације пословања. Заједничким радом, уз разумевање и дијалог, долазе и резултати.

Ненад Предић се осврнуо на дугу и богату историју рударства у Костоцу.

– Захваљујући храбрим и преданим рударима, овај град је препознат као центар рударства у нашој земљи. Угаљ откопан у Костоцу био је покретач развоја целокупне тадашње индустрије у Србији, покретани су парни млинови, фабрике шпиритуса, пиваре, стакларе и прве електране – рекао је Предић.

– Данас се костолачки угаљ експлоатише на Површинском копу „Дрмно“, у количинама које обезбеђују поуздан и сигуран рад сва четири блока ТЕ „Костолац А“ и ТЕ „Костолац Б“, а знатне количине угља транспортују се и у ТЕНТ у Обреновцу и ТЕ „Морава“ у Свилајнцу. На јесен очекујемо и почетак рада новоизграђеног блока Б3. Све ово указује на значај костолачког угља за сигурност целокупног енергетског система Србије.

Предић је говорио и о комплексним условима експлоатације угља на ПК „Дрмно“ због присуства подземних и површинских вода, стрмог залегања угљеног слоја и појаве прослојака јаловине у лежишту.

– Да би решили постојеће и предупредили будуће проблеме, потребна су додатна улагања у квалитетно одржавање постојеће рударске опреме, као и набавку нове, одводњавање и модернизацију свих производних процеса – истакао је Предић.

– Раде се интензивна испитивања западног потеза Костолачког угљеног басена, које представља будућност костолачког рударства. Тиме обезбеђујемо неопходну стабилност у снабдевању угљем свих инсталираних енергетских капацитета у Костоцу и за то је потребно да имамо довољно оспособљених радника. Број запослених мора континуирано да се попуњава новим кадровима. Део будуће енергетике јесте и улагање у обновљиве изворе енергије, а у „Костоцу“ је у току изградња два ветропарка и соларне електране – указао је Предић.

Саша Павловић, градоначелник Пожареваца, подсетио је на стална улагања државе у области безбедности и здравља на раду, као и на унапређење технологија које се користе у савременом рударству.

– Захвални смо рударима на њиховој свакодневној одговорности, коју показују радећи даноноћно. Све се то реализује уз велико жртвовање кроз сменски рад, пасивна дежурства и све оне термине који су свима ван нашег света, верујем непознати. Рад и по најтежим временским приликама, рад викендима и током празника указују на то да вам сви дугујемо велику захвалност – нагласио је Павловић. – Технологије увек напредују али оно што је увек константа јесте човек, вредан, одговоран и марљив. Верујем да ћемо се следеће године састати на овом месту са још бољим резултатима. Град Пожаревац изузетно радује изградња новог блока Б3 и надам се да ће и у будућности бити још стратешких пројеката у нашем крају.

На свечаности је изведен пригодан рецитал младих Костолачана, који је осмислила Оливера Хајровић, руководилац Пожарског центра Костолац.

И. Миловановић

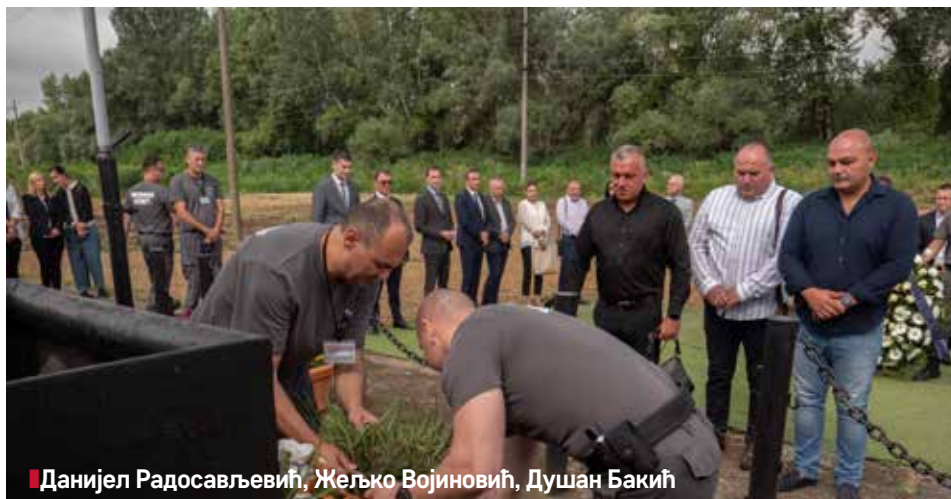
Душан Живковић и Ненад Предић

Саша Павловић

Милена Церавшек и Сербо Крстаноски

Данијел Радосављевић, Жељко Војиновић, Душан Бакић

Последице невремена на Копу „Дрмно“

После обилних падавина, које су трајале скоро 24 часа и када је на копу „Дрмно“ пало око 95 литара воде по квадратном метру, велике количине воде акумулирале су се на вишим етажама и слиле су се на најнижу тачку копа у западном делу лежишта. Предузете су техничко-технолошке мере и производња угља и електричне енергије у овом огранку је стабилна.

Вода се слила на најнижу тачку копа и ту је делимично потопљен део гусеница багера 13 са бандвагеном. Почело је испумпавање воде, а ради и пумпа велике снаге како би се и овај део лежишта угља што пре оспособио за експлоатацију.

Остали багери и машине су на вишој коти и нису угрожени, али су етаже завођене и током наредна два до три дана очекује се сушење ових етажа како би се нормализовао капацитет откопавања откравке.

P. E.

■ Из Службе за топлификацију Огранка „ТЕ-КО Костолац“

Припреме за грејну сезону увелико у току

На подручју Костолаца, грађанима се обезбеђује грејање захваљујући квалитетном извору топлотне енергије из термоелектрана огранка „ТЕ-КО Костолац“, а у току су припреме за поуздано функционисање система даљинског грејања у предстојећем зимском периоду, каже Гордана Павловић из Службе за топлификацију Огранка „ТЕ-КО Костолац“.

– У току су радови на замени топловода у Карађорђевој 33 у Костоцу, а припремамо замену главног топловода на локацији будућег кружног тока. У јулу је завршена комплетна траса главног примарног вода у парку која снабдева објекте Дирекције „ТЕ-КО Костолац“, минимаркета, ламеле А и Д и на Тргу братства и јединства 3. Замењене су

вертикале у становима где су нам се корисници обратили, као и циркулационе пумпе у подстаницама. Машинске радове изводе ЈП „Косово Обилић“ и „Јастребац димњаци“ из Смедерева и сарадња са њима је веома добра – рекла је Гордана Павловић.

Током зимске сезоне, грејање је обезбеђено у континуитету, а топлотна енергија се испоручује и након завршетка званичне грејне сезоне у складу са временским приликама. На подручју Пожаревца, ЈП „Топлификација“ греје више од 9.000 објеката, од чега више од 8.000 домаћинстава, око 800 објекта јавне и комерцијалне делатности, као и индустријске објекте. Годишње својим купцима испоручи 600 тера-цула топлотне енергије.

И. М.

Настављено годишње одржавање јаловинских система

Ремонтна сезона на Површинском Копу „Дрмно“ настављена је и током августа на Првом БТО систему уз реконструкцију дела транспортера. Након три месеца рада на стабилизацији јаловишта после кретања масе због заводњености терена, сада је готово цела етажа Првог БТО система обезбеђена и технолошки спремна за даље одлагање јаловине.

Ремонт је продужен за неколико дана на багеру ведричару и ускоро би требало ове машине да се нађу у производњи и на директном откривању лежишта угља. Како је рекао Бојан Јевтић, главни инжењер за планско и превентивно одржавање на Копу „Дрмно“, овог месеца у ремонт улази и Пети јаловински систем на коме ради и најновији багер 2000, који је због капацитета померен са Шестог БТО система на нижу етажу.

Јевтић каже да запослене у одржавању очекује напорни наставак ремонтне сезоне о чему говоре и дефектажне листе, али као и на досадашњим оправкама уложиће напор да цео посао обаве квалитетно како би производња била стабилна на свим машинама које су ремонтоване.

Р. Е.

■ Багер ведричар 710

■ Радници Рударске службе ПК „Дрмно“

Прославили Светог Прокопија

Рудари Површинског копа „Дрмно“ традиционално су обележили славу рудара, Светог Прокопија. Резање славског колача у преподневним часовима 21. јула, обављено је у манастиру Рукумија у Брадарцу, у присуству представника синдикалних организација „Копови Костолац“ и „Дрмно“.

Овогодишњи домаћин био је Зоран Мирковић, багериста на Шестом БТО систему, који већ 38 година ради на копу „Дрмно“. Мирковић је славски колач предао следећем домаћину славе, Драгану Крстићу, колеги који је багериста на Првом БТО систему, а запослен је 37 година у костолачком огранку ЕПС-а.

На овај дан, давне 1903. године, у Сењском руднику настрадала је цела смена рудара. Убрзо је почела изградња цркве Светог Прокопија у том месту, а 6. августа рудари су организовали штрајк због те несреће. Рудари у Србији славе Светог Прокопија као свог заштитника, а 6. август обележавају као Дан рудара.

П. Ж.

Континуираним проверама до стабилног система

Ради се на усклађивању више од 300 процедура, упутстава, образаца и других докумената, у складу са променом правне форме компаније у акционарско друштво

У Служби за интегрисани систем менаџмента огранка „ТЕ-КО Костолац“ у току су припреме за предстојеће редовне интерне и екстерне провере система квалитета заштите животне средине QMS и менаџмента енергије EnMS, каже Владимир Стефановић, руководилац Службе за IMS у Сектору за интегрисани систем менаџмента огранка.

– То захтева детаљно планирање, припрему сложене и обимне документације, уз ангажовање свих запослених у Служби за IMS али и надлежних руководиљаца и запослених у процесима. Служба се припрема и за ванредну интерну проверу примене захтева Управе ЕПС АД, који су садржани у корпоративним правилима и документима IMS и обавезујући су за примену у свим огранцима, па и у Огранку „ТЕ-КО Костолац“. С обзиром да се ради о првој интерној провери овог типа до сада, која мора да обухвати велики број докумената и захтева, она ће трајати дуже него редовне интерне провере – каже Стефановић.

Пеласком ЕПС у акционарско друштво, Служба за IMS очекивано има повећан обим посла.

– Пре свега ради се на усклађивању више од 300 процедура, упутстава, образаца и других докумената, у складу са променом правне форме компаније. Посредно, у реализацију

Површински коп „Дрмно“

ове активности укључени су и надлежни руководиоци организационих целина, чији је задатак да преиспитају евентуалне промене у систематизацији и организацији послова, процесу рада и радној пракси и новим правилима беспарирног пословања, како би се овај тренутак искористио и за побољшавање успостављених процедура оперативног управљања – објашњава Стефановић.

Редовне интерне провере QMS и EnMS планиране су за крај септембра, и оне треба руководству да пружи информацију о усаглашености Огранка са захтевима релевантних стандарда, захтевима применљивих закона и других прописа, захтевима Управе ЕПС АД Београд, сопственим захтевима Огранка, као и информацију о томе да ли су системи менаџмента ефективно примењени и одржавани и да ли су системи менаџмента способни да побољшавају перформансе у вези са квалитетом производа и енергетском ефикасношћу.

– На основу резултата провера, највише

руководство донеће одговарајуће закључке, одлуке и мере, усмерене на побољшавање провераваних система менаџмента и њихових перформанси. У новембру се очекују и екстерне провере тих система, које треба да потврде усаглашеност Огранка са стандардима ISO 9001 и ISO 50001. На тај начин ће се формално продужити важење сертификата – истиче Стефановић.

Један од сталних задатака је да контролише примену, одржавање и стално побољшавање свих успостављених система менаџмента, као и њихову способност да на системски начин достигну предвиђене исходе. Огранак „ТЕ-КО Костолац“ има успостављена четири система менаџмента – Систем менаџмента квалитетом (QMS), Систем менаџмента животном средином (EMS), Систем менаџмента здрављем и безбедношћу на раду (OHSMS) и Систем менаџмента енергијом (EnMS), у складу са захтевима међународних ISO стандарда. Ови системи заједно чине Интегрисани систем менаџмента (IMS), који је неодвојиви део пословне културе Огранка „ТЕ-КО Костолац“.

И. Миловановић

ТЕ „Костолац Б“

Стандард ISO 27001

Служба за IMS већ интензивно ради на припреми за успостављање новог Система менаџмента безбедношћу информација (ISMS), заснованог на међународном стандарду ISO 27001. Његова примена осигураће системски приступ у одржавању поверљивости, интегритета и расположивости информација, као и поверење заинтересованих страна да се ризицима у вези са безбедношћу информација адекватно управља – рекао је Стефановић.

Стабилно снабдевање угљем

Производња на Површинском откопу „Дрмно“ током јула, а након ремонта угљеног система, стабилна је и систему је испоручено 868.845 тона угља, што је више него довољно за стабилан рад термоелектрана. Од почетка године, за седам месеци, произведено је 5.019.550 тона угља.

Депоније су пуне и у оптималном обиму, како се угљем не би палио услед високих температура и повећане влаге због падавина током јула. У јулу је откривено и депоновано 3.501.597 кубних метара откривке. Реконструкција Шестог БТО система завршена је 15. јула, а у међувремену у ремонт је ушао Први БТО систем, па је производња јаловине била усклађена са технолошким могућности остала четири система. За седам месеци произведено је 20.921.890 кубних метара откривке.

За потребе рада ТЕНТ-а, током јула је транспортовано баржама 101.546 тона угља, док је за Термоелектрану „Морава“ у Свилајнцу испоручено 4.187 тона угља. Од почетка године, за седам месеци за ТЕНТ је одвезено 327.196 тона угља а за ТЕ „Морава“ 20.867 тона угља.

Р. Е.

■ Производња термо сектора „ТЕ-КО Костолац“

За седам месеци више од 3,4 милиона MWh

Заједнички учинак термоелектрана „Костолац А“ и „Костолац Б“ до почетка августа износи 3.443.083 MWh електричне енергије, колико је предато електроенергетском систему Србије. Планирана производња електричне енергије за ову годину костолачког термо сектора износи 6,48 милиона MWh.

Укупна производња коју су реализовали блокови ТЕ „Костолац А“ до почетка августа износи 1.024.272 MWh електричне енергије. Укупна годишња производња блокова А1 и А2 у овој години планирано је да досегне 1,99 милиона MWh електричне енергије.

У ТЕ „Костолац Б“ произведено је 2.418.811 MWh електричне енергије, колико износи заједничка производња блокова Б1 и Б2 до почетка августа. План производње предвиђа да се до краја године у овој термоелектрани произведе укупно 4,49 милиона MWh.

И. М.

Од „крацера“ до пепелишта нигде хлада нема

Најдужи производни систем у термоелектранама обухвата технолошки процес који почиње од одшљакивача и завршава се на депонијама пепела

Милиони тона пепела и шљаке годишње прођу кроз систем за пријем и транспорт пепела и шљаке о коме се стара педесетак радника овог посебног дела у оквиру сектора производње у Термоелектрани „Костолац Б“. Дошли смо им у посету крајем јула, када су поред одшљакивача и испод електрофилтера биле тропске температуре.

Импрсioniрала нас је слика коју смо затекли у багер станици. Горан Стефановић, руководилац система, управо је давао упутства младим радницима који су на обуци за рад на блоку Б3 чија се изградња ближи крају.

Одавно нисмо видели толико младих радника у неком производном погону, углавном су то

■ Милан Николић

били старији радници. Неки од младих радника овде су тек месец дана, неки два месеца, а у њиховом погледу види се колико им је сваки сегмент система потпуно ново искуство. Ту су старије колеге које делују самоуверено и све објашњавају. Горан Стефановић прекида састанак и дочекује нас са констатацијом да су сви поносни на ове младе људе.

– На систему од наших радника предвиђено је да за блокове Б1, Б2 и Б3 буде укупно шест пословођа, 12 руковалаца и 12 помоћника

руковаоца, чему треба додати и 18 машиниста система, као и шест руковаоца за багер станицу, мог заменика и једног техничара у првој смени. Заједно нас има укупно 57 радника на систему. Дошло је и двадесетак нових радника због потреба блока Б3 – каже Стефановић.

Систем за пријем и транспорт пепела и шљаке је најдужи производни систем у

■ Димитрије Милосављевић

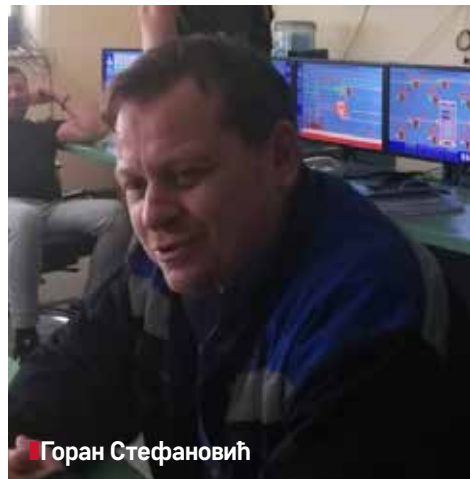
термоелектранама и обухвата технолошки процес који почиње од одшљакивача и завршава се са депонијама „Ћириковац“ и будуће у Дрмну.

Обухвата комплетан систем за пријем, припрему и транспорт пепела и шљаке.

– Радити са младим људима је изузетан изазов јер су они будућност друштва и компаније. Наша одговорност је утолико већа јер морамо добро да их обучимо за послове које ће да обављају у термоелектрани „Костолац Б“. – каже Горан.

Док крећемо у обилазак целог система и тог дела производње, Милан Јовановић, већ стари радник, истиче да је посао динамичан и да је пун изазова.

– Услови рада су тешки, али уз добру екипу радника ништа није тешко. Доста је аутоматизован сигнално-сигурносни систем

Горан Стефановић

дојаве тако да можемо брзо да реагујемо и обезбедимо нормалан процес рада блокова – каже Милан.

Крећемо пут прве производне машинерије, багер станице поред које су електрофилтери. Са нама иде десетак приправника на челу са руководиоцем Гораном. Ипак, и нама и приправницима о производној одговорности говори веома млад, али већ искусан Димитрије Милосављевић, руковац машинског постројења у овој служби. Тек је годину дана на овом систему. Изнад нас су електроде, тресачи, транспортни систем пепела из димних гасова, а имамо утисак да смо у рерни у којој ради само горњи грејач.

– Кроз флуидизационе цеви под притиском ваздуха транспортује се пепео који отпада са тресача и он се сједињује са пепелом из котла у доњем систему. Веома је важно да правовремено реагујемо код заглаве материјала или других кварова – каже Димитрије.

Пут настављамо до подножја котла код одшљакивача, односно „крацера“, који се

одомаћио као израз међу радницима. У њега пада врели садржај из котла температуре 150 степени и гасе га прскалице са водом. Око нас су се окупили и младићи на обуци за блок Б3 и помно прате сва објашњења Димитрија, Милана и Горана. Шљака се потом транспортује тракама и наставља пут до система који ће га под притиском угурати у цеви и послати на пут дуг осам километара до депоније у Ђириковцу. Мирис сумпора шири се простором, али вентилатори одстрањују мирисе кроз систем за потискивање пепела. Непуних сат и по провели смо са овим момцима, а били смо мокри од врућине.

Милан у шали каже да бисмо се навикли на ове услове када бисмо били овде месец дана, као што је навикла и цела чета људи који овде

ради. То је једно од најтежих радних места, а овде уопште нема лаких радних места. Када смо изашли на сунце осетили смо свежину иако је термометар показивао четрдесетак степени у хладу. Поздрављамо се са сваким од њих попут кошаркаша и обећавамо им да ћемо их чешће посећивати. Било им је драго што да смо их посетили и што ћемо пренети макар део тешких услова за рад. Кажу да је важно да што више људи види како се прави струја.

– Када следећи пут укључе прекидач светла, шпорета или компјутера, сетиће се да ту благодет имају захваљујући и нама у делу система термоелектране где су прашина и висока температура саставни део описа радног места – поручују из овог дела ТЕ „Костолац Б“.

Р. Е.

Енергетичари на почетку

Да не останемо дужни младим људима који су на обуци, а за будућа времена, наводимо имена свих њих: Предраг Ђорђевић, Милош Драгомировић, Ђорђе Русмир, Немања Бундало, Аца Миладиновић, Марко Девић, Матеја Стевић, Раде Стојићевић, Цвијић Марко, Милан Јовановић, Димитрије Милосављевић и Горан Стефановић. Лепо је да овековечимо њихов почетак рада у ЕПС-у управо у овом систему производње.

Галија изронила из етаже

На дубини од осам метара пронађени су остаци брода који је по свему судећи био потопљен у тадашњим водама Дунава у близини села Кличевац

Рудари Шестог БТО система пронашли су у јулу остатке брода дужине 13 и ширине три метра. Горан Богдановић – Шилџа, рударски пословља Шестог БТО система, приликом копања 21. јула уочио је крхотине у етажи, сумњајући да се ради о археолошком налазу. Одмах је обавестио Александра Пантића, шефа на етажи, а онда су о томе информисали и

■ Горан Богдановић

надлежне из Археолошког парка „Виминацијум“.

Археолозима Немањи Мрђићу,

Саше Рецићу, Младену Јовичићу, Петру Којадиновићу и Кристини Живковић било је јасно да се ради о значајном открићу – претпоставља се да је у питању пловило некадашње римске легије. Убрзо је почело спасавање и ископавање брода који је по свему судећи био потопљен у тадашњим водама Дунава у близини села Кличевац, три километра североисточно од Виминацијума.

– До открића смо дошли током редовне контроле бочне косине – каже Горан Богдановић. – Када сам угледао пловило, одлучио сам да зауставим машину и мало је преусмерим, са око петнаестак минута застоја. На тај начин смо сачували брод. Драго ми је што смо реаговали и сачували овај брод за будуће покољења.

Миомир Кораћ, руководилац

пројекта „Виминацијум“, није скривао одушевљење овим открићем које отвара нову теорију о изгледу целог подручја и о дешавањима из тог периода.

– Ово откриће је сведочанство о континуитету развоја дугом чак 18 векова на овом простору, на коме су се мешале не само цивилизације, већ и народи који су овде живели. Такође, доказује да је Дунав много пута мењао свој ток и залазио дубоко у Стишку равницу, што потврђују и ови бродови. То противуречи теоријама да су Римљани дошли далеко касније на овај простор и сада смо сасвим сигурни да су они овде од 1. века нове ере. Одмах смо реаговали и за ископавање и дислокацију брода задужили смо конзерваторску екипу коју чине Драгана Гавриловић, Кристина Поњавић и Михаило Мандрапа. Брод је био у влажном песку што и објашњава како је овако дуго опстао. С

обзиром на то да је температура ваздуха тог дана била готово 40 степени, постојала је опасност да врелина сасуши брод и претвори га у прах. Сачувана је крма са средишњим делом брода, док је прамац оштећен радом багера. Претпоставља се да је брод био дугачак више од 20 метара, а био је покретан веслима – каже Кораћ.

Остаци брода, за који тек треба да се утврди из ког периода датира, пронађени су у песку на дубини од осам метара. Реч је о баржи, грађеној по моделу римских

пловила, која је служила за превоз људи и робе.

У наредним месецима, када се ураде анализе дрвета, знаће се поузданије из ког периода је брод. На први поглед подсећа на бродове које је користила Римска легија, али археолози објашњавају да се тај начин градње бродова задржао скоро до краја 18. века.

– Дно је прављено од храстових дасака, оне су спајане системом клинова и попречне рачвасте греде су причвршћивале бокове брода. За сада знамо да је овај брод користио и помоћно једро – каже Младен Јовичић, археолог у Археолошком парку „Виминацијум“.

У току је припрема за извлачење брода са етаже и пребацивање у АП „Виминацијум“. Шести БТО систем ради у скраћеном режиму етаже док археолози не изваде остатке брода из копа.

Р. Е.

Стручњак за бродове

Горан Богдановић – Шилџа је и пре три године открио остатке брода на Површинском копу „Дрмно“. Он је у марту 2020. године такође зауставио машине ради ископавања брода који је откривен на локацији ПК „Дрмно“. За извлачење овог другог брода са етаже користиће се слична метода као и код првог, како се не би оштетила конструкција.

Заштитник свих грађана

Наставићемо да улажемо у све сфере друштвеног живота и сигурна сам да ћемо бити једна од најразвијенијих општина, рекла је Милена Церовшек, председница скупштине ГО Костолац

Свети великомученик Прокопије, слава Костолаца и заштитник свих грађана општине Костолац, уједно је и прилика да сагледамо резултате досадашњег рада и да се још више ангажујемо на реализацији будућих планова, рекао је Серџо Крстаноски, председник Градске општине Костолац, на академији која је 21. јула одржана у част тог свеца.

– Костолац је место чија је историја добро позната, још из римских времена. Касније као рударско насеље, коме је била потребна радна снага привлачио је многе народе и данас имамо велики број нација и етничких група у Костоцу – рекао је Крстаноски.

Милена Церовшек, председница скупштине ГО Костолац, нагласила је да чувамо нашу историју, културу, веру и обичаје, поштујући традицију и вредности.

Учесници прославе

Химну Србије извела је вокална солисткиња Иване Нешовић Гојковић. У културно-уметничком програму наступили су ансамбл „Нови звучни талас“, КУД „Костолац“ и Аљоша Марјановић, вокални солиста и гитариста.

– Од свих нас очекује се да унапређујемо град у свим областима, да пратимо потребе наших грађана, да реализујемо постојеће пројекте и да константно

планирамо нове. Захваљујући подршци Града Пожаревца наставићемо и надаље да улажемо у све сфере друштвеног живота и сигурна сам да ћемо бити једна од најразвијенијих општина, која ће задржати младе да не одлазе – рекла је Церовшек.

Према речима градоначелника Пожаревца Саше Павловића особеност ове прославе у Костоцу, којом се поносе грађани општине Костолац, јесте саборност са људима који нису православне вероисповести.

– Од установљења Светог великомученика Прокопија као славе наше градске општине 2001. године, прослављамо је заједно са комшијама и пријатељима других религија и вероисповести. Ове постулате љубави и поштовања са људима других вероисповести, а које хришћанство проповеда, у Костоцу је нешто што се одавно подразумева – рекао је Павловић.

Свечана прослава славе градске општине Костолац почела је вечерњом службом и литијом улицама Костолаца и у порти цркве Светог Максима Исповедника.

Пригодну беседу одржао је протојереј Дејан Лазаров, старешина цркве.

– Наш небески покровитељ и заштитник Свети Прокопије нас својом вером и жртвом упућује и даје нам путоказ којим путем треба да идемо и шта је истинско живљење. Нека је срећно и Богом благословено навечерје славе и нека нам Господ свима нама буде помоћ и заштита молитвама Светог великомученика Прокопија и нашег оца Светог Максима – рекао је Лазаров.

Колачар славе био је Миладин Радомировић, члан Већа ГО Костолац, који је предао колач наредном домаћину – Ивани Ђорђевић, заменици начелника управе ГО Костолац.

Поводом градске славе, Серџо Крстаноски и Милена Церовшек уручили су награде и повеље најбољим ученицима и спортистима генерације Основне школе „Јован Цвијић“ и Техничке школе са домом ученика „Никола Тесла“, као и награду за најангажованијег ученика основне школе. Војину Милошевићу, ђаку генерације ОШ „Јован Цвијић“ и Кристини Антић, ученици генерације Техничке школе са домом ученика „Никола Тесла“ у Костоцу уручене су повеље и награде у износу од по 70.000 динара. Најуспешнији спортиста у ОШ „Јован Цвијић“ је био гимнастичар Јован Тодоровић, а Богдан Михајловић је спортиста генерације ТШ „Никола Тесла“. Овим гимнастичарима припале су награде ГО Костолац у износу од по 35.000 динара. Пригодан поклон уручен је и најангажованијој ученици ОШ „Јован Цвијић“, Јањи Копун.

В. Огњановић

Препоруке за летњу лектиру

У Библиотеци у Костоцу 11. јула одржан је састанак женског читалачког клуба на тему „Најлепше књиге за лето“.

Како је наведено на сајту Одељења Народне библиотеке „Илија М. Петровић“ Пожаревац у Костоцу, чланице клуба разговарале су о омиљеним књигама и препоручивале најлепше књиге за одмор и релаксацију ума.

Билјана Чобић, правница, воли да чита трилере и криминалистичке романе па је препоручила књиге Стивена Кинга и Бранислава Јанковића. Професорка енглеског језика и књижевности Јелена Тадић, запослена у једној америчкој школи у Каиру (Египат), поделила је искуства свог рада у просвети у тој земљи и препоручила је за читање преко лета књиге „Цукер Лаза“ од Живојина Петровића, „Шта је мушкарац без бркова“ од Анте Томића, како и романе Исака Асимова.

Ивана Павловић, професорка српског језика

и књижевности, препоручила је „Налин свет“ Дина Николсона и романе Николаса Спаркса, док је њена колегиница Ана Хранисављевић

препоручила књиге Милорада Павића, као и „Умеће ратовања“ од Сун Цуа и „Књига мртвих душа“ од Глена Купера. Магдалена Рецовић, такође професорка српског језика и књижевности, препоручила је књиге Ефраима Кишона, затим „Србин којекуде“ Бојана Љубеновића и „Биће боље“ Јелице Грегановић.

Невена Вуксановић, дипломирана библиотекарка, препоручила је серијал „Деца Земље у праскозорје човечанства“ који је написала Џин М. Оел, као и летње романтичне комедије Кетрин Бајби, Вај Киленд и Пенелопи Ворд. Марија Миловановић, књижничарка, препоручила је књиге Харлана Кобена и Линвуда Барклија док је Рената Минић, дипломирана библиотекарка саветница, препоручила серијал „Точак времена“ Роберта Џордана, књиге Брендона Сандерсона, Маргарет Атвуд, Лусинде Рајли, Џени Колган и Сузан Елизабет Филипс.

В. Огњановић

■ Са ликовне колоније „Костолац 2023“

Сусрети сликара на Топољару

Међународна ликовна колонија „Костолац 2023“, четрнаеста по реду, у организацији Удружења ликовних стваралаца Костолац „Спектар“ а под покровитељством Градске општине Костолац и у сарадњи са Центром за културу, одржана је крајем јула.

– На колонији су учествовали сликари из Русије, Ужица, Рашке, Београда, Милановца, Пожареваца, Жагубице и Костоца. Колонија се традиционално одржава на косточачкој плажи Топољар, поводом празника Дана рудара. Топољар се сада већ јасно дефинисао као простор који има све што је потребно за ликовне ствараоце – рекла је Снежана Милошевић, председница УЛСК „Спектар“. Ликовну колонију је отворио Рајко Пејовић, представник Већа ГО Костолац за културу, туризам и спорт. Изложба насталих радова планирана је у новембру, када се у Костоцу организује манифестација Дани културе.

В. Огњановић

■ Из Ликовног удружења „Кевро“

Костолац у очима сликара

У Библиотеци у Костоцу крајем јула отворена је изложба слика са прошлогodiшње Међународне ликовне колоније „Осмех Костоца“ у организацији Ликовног удружења „Кевро“.

Отварању изложбе присуствовали су учесници овогодишње међународне ликовне колоније, ликовни уметници из различитих крајева земље, као и из Русије. Најстарији учесник је Илија Драшовић, академски сликар и вајар из Луњевице код Горњег Милановца.

Виолета Кевро, председница Ликовног удружења „Кевро“, до сада је имала више од десет самосталних изложби. Градска општина Костолац наградила је Виолету Кевро 2017. године Повељом „Вајфертов жиг“ за остварене изванредне резултате и достигнућа у области уметности.

В. О.

Уместо некадашњег моста кружни ток

Костолац ускоро добија нови улаз у град и то на месту ранијег аутомоста. Због дотрајалости, мост је уклоњен а на његовом месту никла је улица дужине 300 метара, ширине 13 метара, са две саобраћајне траке за аутомобиле, и на којој ће се саобраћај регулисати кружним током. Предвиђена је и по једна трака за пешаке и бициклисте са обе стране улице, у ширини од по 3,5 метара. Овај пројекат вредан 69 милиона динара реализују Град Пожаревац и Градска општина Костолац.

■ Меморијални турнир у малом фудбалу „Миомир Цвијић Рус“

„Русови соколови“ однели победу

Пети меморијални турнир у малом фудбалу „Миомир Цвијић Рус“, одржан је на Дан рудара, 6. августа, у Костоцу. Турнир се одржава у знак сећања на Миомира Цвијића (1963-2018), некадашњег председника синдиката „Копови Костолац“. Цвијић остао упамћен као колега који се залагао за рударе у „Костоцу“, а био је и велики љубитељ фудбала.

– На турниру је ове године учествовало осам екипа. Треће место освојила је екипа „Термоелектране“, друго екипа „Копови“ а прво место је освојила екипа „Русови соколови“, за коју је играо и Марко Цвијић, Русов син – рекао је Иван Радисављевић, задужен за ресор спорта у Синдикалној организацији „Копови Костолац“.

Организатор турнира је Синдикат „Копови Костолац“ у сарадњи са локалном самоуправом, а учествовали су и Синдикат „Термоелектране Костолац“, као и синдикати „Георада“, „Аутотранспорта“, „Костолац Услуга“ и ПРИМ-а.

За прва три места обезбеђене су награде од 100.000 динара, 70.000 динара и 50.000 динара.

И. М.

Костолачки гимнастичари успешни у Словенији

На Међународном такмичењу у спортској гимнастичи „Шаламунов Меморијал“ у словеначком граду Марибору, гимнастичари из Костола постигли су запажене резултате у конкуренцији такмичара из 15 европских земаља.

Најпре је Урош Петровић освојио осмо место у вишебоју и пласирао се у финале на свих шест справа. На опште изненађење конкурената, Лука Живановић је изборио финале на партеру и прескоку, док је трећи „Партизанов“ вежбац, Богдан Михајловић, изборио финале на коњу с хватаљкама.

У финалним борбама за медаље пласман су другог дана одлучивале нијансе. Урош Петровић је на партеру и вратилу био седми, на коњу с хватаљкама и круговима осми, док је на разбоју и прескоку освојио шесто место. Лука Живановић је на партеру освојио осму позицију, док је на прескоку био пети. Богдан Михајловић је на коњу са хватаљкама био пети.

На Дунавцу: Костолачки риболовци екипно први

На Дунавцу је 16. јула одржано 2. коло Региона „Центар“ у дисциплини пловак, за кадете (У-15). Домаћин 14 дечака и девојчица из Костола, Пожареваца, Крњева и Смедерева било је Спортско-риболовачко друштво „Дунавац“.

Костолачки „Дунавац“ освојио је прво екипно место, коју су чинили Миа Шарановић (прво место у сектору А са 1.985 поена), Вук Митровски (друго место у сектору Б са 1.890 поена) и Милан Стевић (друго место у сектору Ц са 1.075 поена).

Ближи се седма „Трка легионара“

Седми Костолачки полумаратон, „Трка легионара“ одржаће се 9. септембра. Пријаве за учешће су почеле и трајаће до 1. септембра. Ове године планиране су „Трка маратончића“ (на стази дужина 100 метара – старт у 9:30 сати), затим „Трка задовољства“ (пет километара – старт у 10 сати), трка „Виминацијум“ (10 километара – старт у 9:50) и као главна „Трка легионара“, полумаратон (21,1 километар почиње у 10 сати).

Пријавни центар за „Трку маратончића“ и „Трку задовољства“ биће код стартне позиције, поред костолачке Спортске хале. У Археолошком парку „Виминацијум“ налазиће се пријавни центар за „Трку легионара“ и трку „Виминацијум“.

Пријаве за учешће су у току, а пријава за полумаратон и трку „Виминацијум“ износи 1.500 динара. Уплатом до 1. септембра учесници ће добити стартни пакет са промо материјалом трке и финишерску медаљу уколико претрче деоницу од старта до циља трке у одређеном термину. За победнике су обезбеђене новчане и робне награде.

Детаљне информације могу да се добију на контакт телефоне: +381 66/92-17-433 и +381 62 88-65-799, као и на имејл адресе: maratontimpozarevac@gmail.com i trkalegionara@gmail.com.

За богатији спортски живот основаца

У склопу Малог сајма спорта, у Пожаревацу је организована акција помоћи школама у спортској опреми. Акцију је спровео Спортски савез града Пожареваца и то је први сајам те врсте у граду под Чачалицом. Златан Костић, председник Спортског савеза Пожареваца, уручио је спортску опрему директорима свих основних пожаревачких школа, а међу њима и костолачкој ОШ „Јован Цвијић“.

Припремио: П. Животић

Пољана

Једно од предања о селу сачувано у песми „Бог ником дужан не остаје“

Пољана је једно од већих села Пожаревачке општине. Помиње се на познатој Лангеровој карти као село Поломне, а први пут 1381. године у Раваничкој повељи.

Због поплава, мештани су се селили од Мораве и даље у поља, па отуда је вероватно и остало име Пољана. Данас је то село које „стоји“ на путу Пожаревац–Жабари, удаљено девет километара од Пожаревца. Село се дели на горњи и доњи део, брдски и равничарски, и на Српску и на Влашку махалу.

Село је најпознатије по манастиру Сестрољин, који се налази на самом улазу. Сазидао је 1896. године на темељима манастира из 14. века. Манастир је посвећен Вазнесењу Господњем, а село слави сеоску заветину Спасовдан.

„Мирише воштаница на душе небеске, из воде рађа се живот. Над животом крст бди, ко вечити чувар љубави“.

По предању о сестри Јелици, која је описана

у песми „Бог ником дужан не остаје“, Јелица је лажно осуђена да је убила братовљевог сина у колевци. „На смрт, наредили су да је растргну коњи... Тамо где су њене очи пале је извор лековите воде данас“. Данас, према народном предању, вода са овог извора се пије и прска на лице и болна места, али се не користи за кување и купање.

Школство у Пољани почиње 1879/80. године. Занимљиво је да је село имало и своју женску школу за девојчице.

„На степеницама, дрвена кудеља и преслица... испод мишке носим слово ћирилице, речи од давнина, радост селу, мајци нашој светој. Поред вајата, пуна кола са бундевама, преко пута окућница весела, вратиле се ластавице!“

Село је некада имало и свој рудник угља који по калоричности нимало није заостајао за косточачким. Рудник је радио до 1938. године, мада је и касније било покушаја да се експлоатише.

Још 1933. године село је имало своју соколску чету, тако да су поред фудбала и остали спортови, попут одбојке, рукомета, стоног тениса и шаха, право богатство младих. Бројни пехари красе њихове витрине. Некада „Слога“, а данас „Напредак“ више пута је освајао прва места и титуле, а седамдесетих година прошлог века били су и победници Сеоских олимпијских игара. Фудбалски клуб је раније посебно водио рачуна о дисциплини. Игране које је већ казнио савез, казнио би са још већом казном, тако да је ферплеј био на највишем нивоу. Неким играчима тако су казне трајале и по годину дана уместо пола године.

Село има три манифестације. „Сестрољински дани Преображења“ имају за циљ очување културног и духовног наслеђа. Долазе гости и из суседних држава и из Русије. „Ускршњи етно фестивал“ одржава се другог дана Ускрса. Тада се бирају најбољи етно штандови, најбоље украшена јаја, најбоља торта, а само село има своју „етно секцију“, која учествује на бројним манифестацијама. „Шакалијада“ је најновија манифестација, током које се иде у лов на моравског шакала, кога има све више у овом крају. Манифестацију организује Ловачко друштво из Пољане.

Највеће благо овог села су сами становници. Његови житељи и њихова слога, као и предање у песмама које и данас памте мештани Пољане.

„Не иштем са извора расковник
иако ми репач у срцу светли.
Очи ми воде набујале.

Душу моју буде први петли
У Пољани виле и девојке коло заиграле“.

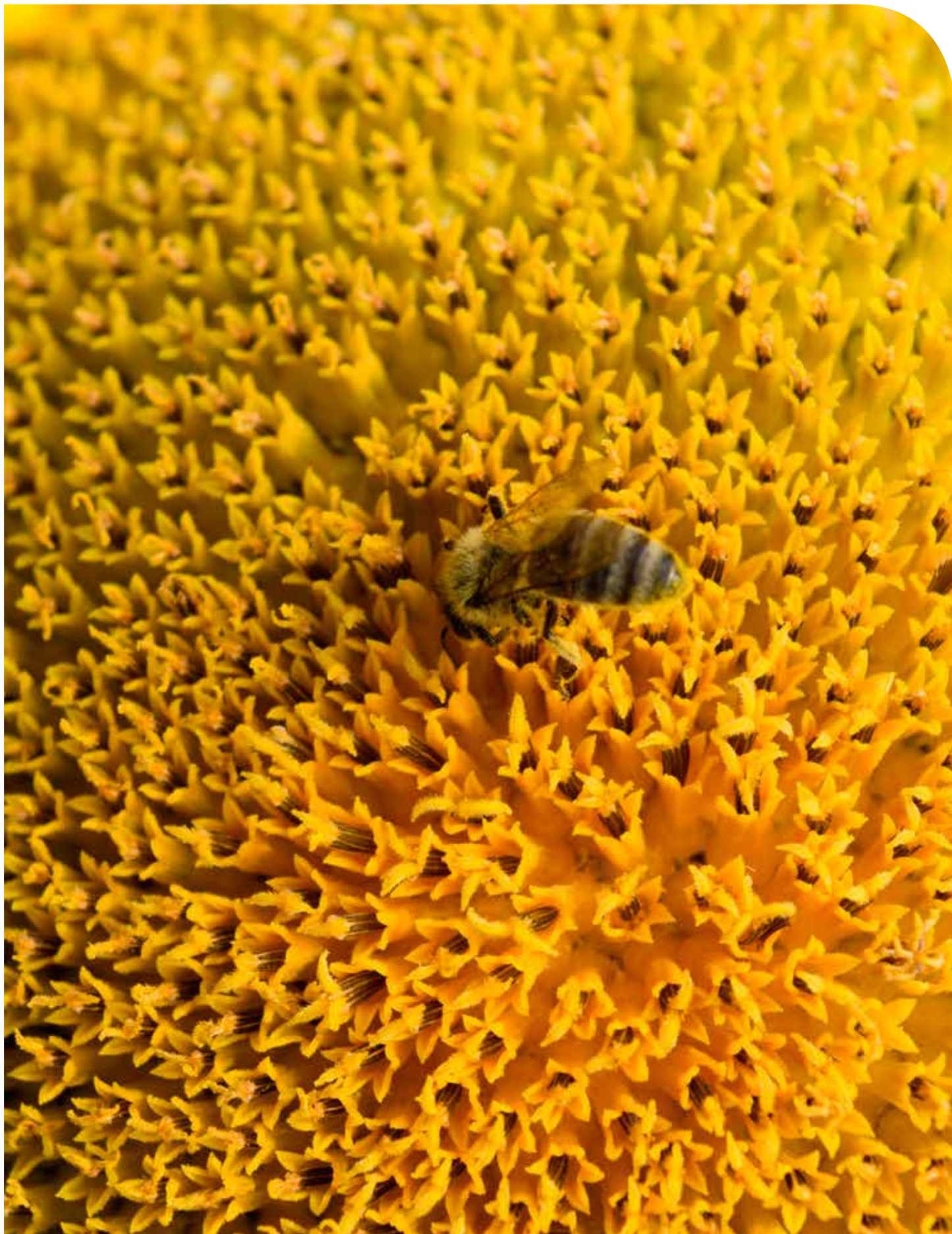

■ Село некада

■ ФК „Напредак“

Војкан Ивковић

/// Фото: Новица Антић - Пчела на сунцокрету

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
[Електропривреда Србије Енергија Костолац] **ЕПС Енергија Костолац** / главни и одговорни уредник
Новица Антић. - 2017, бр. 1 (15. нов.) - Костолац : Електропривреда Србије, 2017 - (Инђија : Комазец). - 30 cm
Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Костолац = ISSN 2217-3374
ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Костолац
COBISS.SR-ID 250295820

